

Nr 543.

Av herrar **Brännström** i Skellefteå och **Sandberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 215, angående anslag till lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen samt anslag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden.*

I Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen samt anslag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden nr 215 föreslås bl. a., att till främjande av bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden skulle utgå ett belopp av 5 miljoner kronor.

Statens egnahemsstyrelse har i skrivelse den 1 december 1934 hemställt, att till ifrågavarande ändamål måtte anvisas ett reservationsanslag av 15 miljoner kronor. I denna skrivelse har understrukits det starka behovet av dylika bidrag ur *bostadshygienisk* synpunkt. De ansökningar om dylika bidrag, som inkommit under hösten 1934, ha sålunda indelats i tre grupper A, B, C. Med grupp A. betecknas ansökning, som befundes avse sådan bostad att nämnden ansåge, dels att det vore *ur hälsosynpunkt oundgängligen påkallat*, att *skyndsamt* upprustning komme till stånd, dels ock att sökanden *saknade möjlighet* att utan förbättringsbidrag med eller utan nybyggnadslån genomföra företagets byggande. Med grupp B. betecknas ansökningar beträffande bostäder, där behov av bidrag förefunnnes, men icke för närvarande kunde anses så oundgängligt som ifråga om grupp A. Med grupp C. betecknades slutligen de ansökningar, där behovet icke behövde fyllas med förbättringsbidrag.

Till den första gruppen vore hänförliga bostäder med över 15,000 lägenheter, och beräknas ett erforderligt bidrag av över 23 miljoner kronor. Till den andra gruppen, som omfattade 12,500 lägenheter, beräknas åtgå nära 7 miljoner kronor, och i den tredje gruppen, som omfattade nära 2,000 lägenheter, beräknas ett erforderligt bidrag på nära 0.1 miljon kronor.

Departementschefen yttrade härom: »Enbart de allra mest trängande behoven kräva för tillgodoseende närmare 30 miljoner kronor, medan anslaget såsom nämndes utgör allenast 8 miljoner kronor. Såsom jag redan tidigare framhållit, torde man vara nödsakad att utsträcka tillgodoseendet av det föreliggande starkt kännbara bostadsförbättringsbehovet under en längre period. Jag anser mig böra vidhålla mitt preliminära förslag om anvisande för nästa budgetår av 5 miljoner kronor, av vilket belopp 1 miljon kronor torde böra företrädesvis användas till lönebostäder.»

Av vad statens egnahemsstyrelse anfört samt av de undersökningar, som

förut vidtagits beträffande bostadsförhållandena på landsbygden, bl. a. av bostadsutredningen för landsbygden, samt de senare undersökningarna av hälsovårdsnämnderna med anledning av hittills utdelade förbättringsbidrag har befunnits, att bostadsförhållandena på landsbygden äro väsentligt sämre än vad man hittills föreställt sig.

Som ledamöter i Västerbottens läns egnahemsnämnd kunna vi ävenledes personligen intyga det markanta behovet av dessa bidrag. På grund av de otillräckliga förbättringsbidragen ha hittills endast de allra sämsta bostäderna, vari bott familjer med upp till nio, tio barn, kunnat förbättras. Ett stort antal sökande med undermåliga bostäder och barnrika familjer ha tillsvidare måst avvisas. Förmodligen har man i övriga län gjort samma erfarenheter.

Departementschefen har själv framhållit anslagets betydelse med hänsyn till arbetslöshetsläget. Denna synes dock underordnad i förhållande till den rent *bostadshygieniska* synpunkten. Det gäller här tusentals barn, vilkas framtida hälsa riskeras genom de bristfälliga bostäderna, och det synes synnerligen antagligt, att de medel, som enligt propositionen skulle sparas genom minskning av anslaget, sedermera i mångdubblad form få ges ut på hälsovårds- och sjukvårdsinrättningar, oavsett de miljoner som förloras på grund av den arbetsoförmåga, som de bristfälliga bostäderna förorsaka nu och framdeles.

Det synes oss av anförda skäl vara en för samhället riskfylld politik att »utsträcka tillgodoseendet av det föreliggande *starkt kännbara* bostadsförbättringsbehovet under en längre period».

Vad som emellertid talar mest för egnahemsstyrelsens förslag ur praktisk synpunkt är det förhållandet att man ute på landsbygden redan lagt ned stora kostnader på planeringen av de ansökta bostadsförbättringarna. Skulle förbättringarna uppskjutas ytterligare ett eller flera år, synas alla dessa kostnader, som drabbat landsbygdens minst bärkraftiga befolkning, gå helt förlorade. I många fall torde också stora värden gå förlorade genom att dröjsmålet medför, att de avsedda förbättringarna ställa sig kostsammare och i vissa fall helt omöjliggöras.

På grund av vad sålunda anförts, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att det under femte huvudtiteln till Främjande av bostadsbyggandet på landsbygden för budgetåret 1935/1936 anvisade reservationsanslaget måtte höjas till 15,000,000 kronor.

Stockholm den 27 mars 1935.

Ludwig Brännström,
Skellefteå.

O. E. Sandberg.